

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

<p>Előfizetési ár: Félszáz óra 6 kor. félóra 3 kor. egye szám 20 fillér. Első zetési pénzék és reklamáziók Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: SINKOVICH ELEK Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztésébe küldendők. Hirdetési díj: 4 hasbos petítésor egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fill. Délyegdíj 60 fill. Nyilntter petítésora 50 fill.</p>
---	--	--

Házasság.

Hivogatólag, esábitólag int felénk, eltikkadt vándorok felé nyájas pálmazsiget — a házasság. Az élet küzdelmei és furesaságai már megérlelték bennünk a tudatot, hogy csakis ott találjuk meg életünk jutalmát, a boldogságot, a czélt érezzük már, hogy ez ami hivatásunk és míg az egyik rész szomjas szívvvel, vagy reális érdekek szemmel tartásával keresi életének párját, a másik rész már meg is találta és ha a dolgok a maguk természetes rendje szerint folynának, nem volna egyéb hátra már, mint a házasság megkötése.

És most jön a nagy de. De nem házasodhatunk meg. Apró 6-800-1000 forintos hivatalnok, tanítók, tanárok, avagy egyéb kerestetet üző fiatal emberek vagyunk, akik egymagukban még csak eltudunk lenni a fizetésünkkel, de esaládfentartásra ezzel a jövedelemmel vállalkozni nem merünk. Érezzük, hogy a szegény házassággal olyan jármót veszünk nyakunkra, melyek sulya alatt mindinkább görnyede-

dezni fogunk s minden egyes új esaládtag új küzködést, új gondot fog hozni az apai örömök riasztó ellensúlyozása képpen. Példákból, elriasztó példákból merítjük a tanulságot. Az olyan házaselet, mely nem egyéb, mint a nélkülözések és lemondások folytonos láncolata, nem nyújthatja azt a boldogságot, melyért két egymást szerető szív eped. Szép a romantika, édes a szerelem, de a pozitív valóság mégis csak a legnagyobb ur.

Fiatall, 25-28 év közötti fiatal emberek vagyunk. Forr bennünk az ifjú életerő, most vagyunk a legalkalmasabbak az érzések befogadására, a szerelem energiájára. A természet törvényei szerint az a leghelyesebb ideje a házasság megkötésének. De mi mégsem házasodunk — ki vagyunk tiltva a paradicsomból. Nem látjuk biztosítottak ekzisztenciánkat és egy jobb jövő reményében küzdünk, törekszünk, dolgozunk, hogy eltudjuk érnit azt a minimumot, amelyből családot lehet eltartani.

S mialatt dolgozunk, elszállnak

fölöttünk az évek, öregszünk, testben és lélekben. S őszintén szólván hozzájárul ehhez az a körülmény is, hogy gyorsan, viharosan él a mai ifjuság. S mire végre eltudunk érnit azt az évi jövedelmet és azt a biztos pozíciót, melyet a házasság bázisának tartunk, lelkünk megkopott, szívünk elszegényedett, fejünk megkopaszkodott. Így állunk az oltár elé. Ó micsoda egészen más, külömb vőlegények lettünk volna mi 5-8-10 estendő előtt, amikor csak 600 forint volt a fizetésünk!

Igy történik aztán, hogy igen sokan közülünk, akik 30-40-ik életévük között nőszünek, nem találják meg a házasságban azt a boldogságot és megelégedettséget, melyet keresnek.

S éppen így nem találják meg azok sem, akik fiatalon bár, de tisztán az anyagi érdek szem előtt tartásával lépnek az oltár elé. A leány, akihez őket szívük vonzalma huzza, rendszerint szegény, s mint ők hiszik, nem nekik való feleség. Ujsághirdetés, közbenjárás és egyéb üzleti utton keresnek és találhatnak olyan menyasszonyt, akinek

TARGZA.

Kínai szokások.

A kínaiak nemcsak geográfai ellenlábasaink, hanem gondolkodás módjuk és eslekvésük, viselkedésük is homlokegyenest ellenkeznek a mieinkkel. Sok mindenféle azért nagyon furcsának fog tetszeni az európai embernek ebben a különös országban, amint hogy bizonyára sürin csóválja czopfos fejét a kínai is amidőn Európában jár.

A kínai ember nevet amikor mi sirunk, s amikor ami fogalmaink szerint örülni volna oka, búbanatnak adja magát. Szülei és rokonai halálát a kínai mosolygva adja tudtára ismerőseinek. Örömunepén pedig a kínai menyasszony olyan óbégátást visz végbe, mintha a legnagyobb szerencsétlenség érte volna.

Hangos sirással kell kísélnie a vőlegénynek az egész eskető czeremoniát, ha nem akarja, hogy érzéstelennek tartsák. A kínai etikett ismerő ellentéte az Európáinak. Ami nálunk a legnagyobb illetenség számba menne, azt ott az illem szigoruan előírja. Vendégét a kínai föltett kalappal fogadja s ha véletlenül nincs kalap a fején amikor vendége átlépi a küszöbét, tisztelőtáre azonnal fölteszi azt. Hiába nyújtja az ember a kínainak a kezét, s

kézszeritást ott nem ismerik, vendége helyett a saját kezét fogja és szorogatja a vendéglátó. Ha vendégét leülteti ő mindig a baloldali foglal helyet, így kívánja azt a kínai etikett. Ételt, italt és minden egyéb dolgot, melyet vendégének nyújt, mindakét kezével fogja, ez is illem dolga. Sohasem kérdezi a czopfos kínai, hogyan folyik az ember dolga, hanem mindig csak arra kíváncsi, megette-e már jó étvágygyal a rizsát. A látogatótól ha először látja, nemcsak a hogylétét tudakolja a legnagyobb részletességgel, hanem azt is szeretné mindjárt tudni, hogy milyen idős. S ha jó magas óvázmót mond neki az ember, sugárzó arcczal gratulál neki ehhez a reánérve épenséggel nem öröndetes tényhez. De nemcsak évei számára kíváncsi, hanem az is igen érdekli, hogy mennyi a jövedelme, mennyi bért fizet. Ilyen és ezekhez hasonló „diszkrét” kérdéseknek egész sorával zaklatja „az udvarias” kínai szegény vendégét mindjárt első látogatása alkalmával.

De valahogy észébe ne jusson az idegennek ezt a lekötözölő udvariasságot avval viszonzoni, hogy házigazdájának becses neje felől tudakozódjék. Ez Kínában a legnagyobb illetenség, amelyhez fogható csak az a tapasztalatlan idegen követ még el, aki az apához leányaira vonatkozólag kérdést intéz. Ilyen illetlen kérdéseket nehezen bocsát meg a kínai ember. Fiaira ellenben ő maga örömmel

tereli a beszédet s büszkén mutogatja őket vendégének. Isten ments azonban, hogy az ember a fiuknak egészséges színt dicsérje. Avval bevezetkedni az apának, hogy a kis fia egészséges fezőkő, már nem csak a kínai illem kodexbe ütökzik, hanem a legnagyobb leketlenység is a kínai ember ugyanis s ebben a babonájában nem is különbözik olyan nagyon az európaítól — szentöl megvan győződve, hogy gyermekét baj fogja érni, megvan fogja sorvasztani, ha egészségét csodálják és dicsérik. Betegnek lenni ugylátszik, a kínai ember sem szeret, de azért egy esepett sem fél a haláltól, melynek illő fogadásához már életének abban a szakában teszi meg az előkészületeket, amikor mi gondolni sem szeretünk rá. Minden kínai apa büszkén mutogatja a vendégének azt a négy deszkaszálát, melyet szerető fiától kapott ajándékba s melyből egykoron koporsót készítenek a számára. Midőn már ezt a föltékenyen őrzött kincsét is megmutatta, hajlongva kíséri ki vendégét s bucsuzásokor ahelyett, hogy Isten kegyeibe ajánalja, avval a jó tanácsal szolgál neki: „Lassan járj”.

Amilyen furcsák maguk a kínaiak, olyanok a könyveik is. Az olvasást ott kezdik, ahol mi végezük s ott végzik, ahol mi kezdjük. A sorok nem vízszintes, hanem merőleges irányban vonulnak végig a lapon. A kínai kisasszonyok, ha fölbe szakítják a regény olvasását, az olvasó jegyet a lapnak

hozományából telik három szobás lakásra és járulékaikra. Megházosodnak és szívük hidegen marad, mikor az igent a pap előtt kimondják.

Általánosságban nem lehet azt állítani, hogy az érdekházasságok boldogtalanok. Gyakran bekövetkezik, hogy az összekerült házassélek, meglévén bennük egymás kölesönös becsülése és a vérmérséklet egyenlő erejű delejtessége, összeszoknak és megszeretik egymást. De ez véletlen. Az érdekből házasodók legnagyobb része nem boldog, nem megelégedett és míg csak a sir be nem záródik fölöttük, idegenek maradnak egymásra nézve. Nézzünk csak egyszer figyelő szemmel szét magunk körül, vessünk egy élesebb pillantást ismerőseink házi tűzhelyére, a látni fogjuk, hogy sok helyütt csak alig pislog az a tűz, a lelkek fanyarok, a szívek elfásultak. Ezek az emberek mind boldogok lehetnek volna, ha nem a rideg számítás tanácsára hallgatnak.

A nők sorsa ebben a tekintetben még rosszabb mint a férfiaké. A boldogtalan házasságban legtöbbször a nőnek jut ki a nagyobb rész a boldogtalanságból, mert a férfinak több alkalma van szórakozást keresni a házi tűzhelyen kívül, kárpótolni magát azért, amit az oltár előtt elveszített. Ezer és ezer házaspár hordozza egész életén keresztül Hymen töviskoszoruját, a modern társadalom mégsem akarja a megdöbbentő tényből levonni a helyes következtetést. A leányok szülők, a leányok s a házasulandó fiatal emberek előtt egyaránt ott lebeg a sóvárogva kergetett varázshatalom, a Mammon. Csak amikor elérik, akkor látják, hogy hamis utra tévedtek hogy

a pénz csak azt adja meg, amit vásárolni lehet. Így romlik meg a társadalom, így züllik el az emberiség.

Hol keressük ennek a nagy bajnak az orvoslását? Habár itt annyi a tényező, hogy mindazt el sem lehet sorolni. És azért orvoságot sem tudok ajánlani. Csak elkomorodva konstátálom és velem együtt minden gondolkodó elme és érző szív, hogy a modern életfelfogás megfosztotta az emberiséget a boldogságtól. Csak új kor, új életfelfogás tud itt segíteni. Az pedig messze van még és csak óriási rázkodtatások után fog bekövetkezni.

Addig is mi, férfiak és nők, akik rabjai vagyunk a szegénységnek, az uri módnak, a szép ruhának és társadalmi követelményeknek, célunkat tévesztve és megelégedetlenül járjuk a modern Golgothát.

Egy pár gyakorlati tanács a közigazgatási életből annak javítása érdekében.)

A közigazgatási teendők már annyira felszaporodtak a közigazgatás egész mezéjén, hogy az e önknek legnagyobb megfeszítésével és a megengedhető könnyítések igénybevételével lehet a hivatalokra nehezedő terhekkel úgy a hogy megküzdni.

Ennek pedig nem a személyzet elégtelensége az oka, hanem a munka szükségtelen szaporítása és a fizetések elégtelensége.

Kivéve a községeket (beleértve a városokat is) — nem a személyzetet kell a közigazgatási hivatalokban szaporítani, hanem a) azokat minden szükséges — tehát felesleges — dolog alul felmenni és b) a meglévő állások javadalmazását a megélhetés színvonalára emelni.

Igy aránylag kevés költséggel lehetne megoldani a — további késedelmet már nem tűrő — közigazgatás javításának rigen huzódó kérdését.

Hogy a dolgokat hol, milyen lehetne aposztani a közigazgatás egész vonalán, annak a részletes, összefüggő, terv szerinti megállapítása a közigazgatási törvényjavaslat előkészítő munkálatainak feladatát fogják képezni; — csak általánosan emelem ki azon dolgokat, melyeknek egyszerűsítésével sok fölösleges tehertől lehetne a közigazgatási kö-

* A pestmegyei főszolgabírók memorandumából.

zépfoku hatóságokat fölmenteni, a közigazgatást egyszerűsíteni és gyorsabbá tenni

A közigazgatási középfoku hatóságok (törvényhatóságok és járási hatóságok) ügyszámaiknak igen tetemes részét (becslésem szerint 40—80 százalékát) azon ügyeknek közvetítése képezi, melyekben érdemleges intézkedést vagy az alsóbb foku hatóságoknak, vagy más társhatóságoknak, vagy hatósági közegeknek kell tenni, mert két külön járás közegei rendszerint felesleges füzölgabirái, — két megye községei és I-ső foku közigazgatási hatóságai pedig sok esetben feleslet alispánjaik utján érintkeznek egymással oly ügyekben is, melyekben a közbeeső felsőbb hatóságoknak semmi más teendőjük, mint a hozzájuk fel- és illetve visszatérjesztett iratokat illetékes helyre továbbítani megfelelő jelentés-, átirat-, illetve végzés kíséretében.

A kórházak pedig az alispánokat keresik meg az ápolási ügyekben, ahelyett, hogy közvetlenül keresnek meg az illető községeket.

A törvény és kormányrendeletek nagy tömege és az eddigi törvény és rendelet alkotási rendszer igen nehezíti azoknak gyakorlati alkalmazását, mert alig van törvény és rendelet, amit egy későbbi törvény-, illetve rendelet ne módosítana anélkül, hogy a módosított törvény és rendelet fenntartott rendelkezéseinek átvételével a régít egész tartalmában hatályon kívül helyezné.

A törvény és kormányrendeletek végrehajtásához szükséges nyomtatványok* (u. m. kimutatásokat, nyilvántartásokat, végzéseket, jelentéseket, átiratokat és felhívásokat stb.) a legtöbb esetben a végrehajtó hatóságoknak kell — sokszor csak nagy utánjárással — beszerezni, a mintát kiosztani, azt elkészíteni és ezeket valamint az elégtelen példányban kiadott rendeleteket szükséges számban sokszorosítani is.

A főszolgabírók hivatalai többször igen hiányosan vannak felszerelve.

Sok helyen hiányzik a törvények teljes gyűjteménye; még több helyen a miniszteri rendeletek gyűjteménye; csak elvétve vannak meg a közigazgatási szakmiviek és folyóiratok, — melyek a hivataloknak oly nélkülözhetetlen felszerelését képezik, mint például a gazdaságnak a közlekedési eszközök és gépek.

Nincsenek megfelelő nyomtatványok, bélyegző nyomók, sokszorosítók és egyéb szükséges eszközök, melyekket a munkát gyorsabbá, egyöntetűbbé és így tökéletesebbé lehetne tenni.

Nincs minden vármegyében részletes jó kezelési szabályzat, minek következtében a főnököknek kell alantasaikat a legelemibb kezelési dolgokra is tanítani.

A fizetések elégtelensége következtében azon tisztviselők, akik nem vagyonosak, (s vagyonosak ma már minél kevesebben vannak) kénytelenek más jövedelmet hozó keresetet is foglalkozni,

nam a felső, hanem az alsó végén helyezik el. A tudományos könyvekben az elmaradhatatlan megjegyzések nem a lap végén, hanem a lap elején vannak. A kínai szótár nem alfabetikus sorrendben tartalmazza a szavakat, a sok ezerre menő kínai szó, a kétszázötvennégy gyakorló szerint van elrendezve. Néha a töménytelen sok szó végső szótagjának hason hangzása szerint van egymás mellé nyomva, így egy kategóriába jönnek az „ing”-re végződő szavak és így tovább.

Furcsa a mi fogalmaink szerint a kínaiak ölézke is. A hivatalnokok uniformisán különböző színű gombok mutatgátja a rangot. A mandarin kalapján a toll nem felfelé áll, hanem lefelé konyul, mint a madárka farka. Karpereceket nemcsak a nők, hanem a férfiak is viselnek. A mi karpereces gigerlejnink nyilván a kínaiaktól vették ezt a kedves divatot. Keztyűt a kínaiak nem ismernek. Kabátjuk ujjai azonban olyan hosszúnak, hogy tél idején megvédik a kezét a hideg ellen. Ezek a hosszú kabátjukat a zsebeket is pótolják, mert a kínaiak ruháján zseb egyáltalán nincsen. Nők és férfiak kabátot és nadrágot viselnek, a férfiak még e fölött hosszú felső ruhát. Míg mi feketére és barnára szüvezköljük a cipőket, a kínai fehérre mázolja cipőjének vastag talpát. Ha ruhájukon olytonossági hiány mutatkozik, a szabó a foltot

nam belül, hanem kívül varrja föl. A műtőmszót tehát, úgy látszik még nem érte el a tökéletességnek azt a fokát, mint nálunk.

Mint a ló korát a fogáról, úgy meg lehet ismerni a kínai ember életkorát a szakálláról. Negyvenedik évéig ugyanis minden felnőtt kínai lebe-
retválja szakállát és bajuszát, csak akik ezt a kort már elérték, viselik ezt a férfidíszet, bár valami nagy dísznek a néhány szőrszál, mely a kínaiak arczán ott vegetál, épenással nem mondható. A kínai nőknek azt a szokását, hogy úgy füstölnek, mint a törökök manapság, amikor a mi hölgyeink is bőven áldoznak Sz. Nicotnak, furcsának már nem mondhatjuk Amintohogy nem találhatjuk különönszék azt sem, hogy a kínai férfiak éppugy használják a legyezőt, mint a nők, hiszen jó meleg napokon a mi Andrássy-utunk is tele van legyezővel felvegyervezett férfakkal. Ránk magyarokra nézve: nem annyira furcsa, mint inkább érdekes a kínaiaknak az a szokásuk, hogy ők is éppugy, mint mi előbb a családnévet mutatják és írják s csak azután a keresztnévet De sőt még a czimreke nézve is hasonlatosság van a kínai és a magyar nyelv között. A kínaiak is a név után teszik a czimet s azt mondják: N N ur, a miniszter Ó excellentiája, Sándor bácsi, Anna néni. A dátumnál is a kínai, éppugy, mint a magyar, előbb az

évet, aztán a hónapot és legvégül a napot írja. A magyar nyelvnek ez a sajátossága megvan tehát a kínai nyelvnél is.

A kínai anyja sohasem csókolja gyermekét, a völégény nem éri megnyasszonya ajkát, a kínaiak a csókolozást nem ismerik. Az ördögök ebben a furcsa országban fehérek. Ünnepnapot nem ismernek, bár a kínai éppugy vallások, mint más nép. Sőt a kínaiak nagyrésze egyszerre három vallást is követ: a confucianizmust, a taoizmust és budhizmust. Kínában a gyilkost csak akkor szabad kivégezni, ha maga ismerte be bűnét.

Végül Kína az a boldog ország, hol aggszűz és agglegény a legnagyobb ritkaság. Ez a furcsa állapot bizonyára a mi hölgyeink tetszését is megnyerné, ha egyszer a vén Európában is beállana.

CSIKÓS JÓZSEF.

hogy megélhetőséket biztosítsák; a segédszemélyzet pedig csak rövid ideig marad egy helyben, (mert a csekély fizetésből megélni nem lehet) és így állandóan gyakorlatlan egének tanítása meríti ki a hivatalfoglalkozás erejét és idejének nagy részét.

Ezen bajokon gyors segíten kell, mert nemcsak a közigazgatási tisztviselők már-már elviselhetetlen helyzete kívánja a segítséget, de parancsolandó sűrűn azt az állami közérdek is, hogy a közigazgatás jó és gyors legyen.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— Urnapi körmenet. Az idén is mint minden évben nagy sokasága a hívőknek serlegelt egybe méltóképpen megünnepelni az ünnepek közt is egyikőt a legmagasztosabbnak: az Urnapját. Ez alkalommal láttuk megint, úgy mint minden évenként, hogy a muraszombati katolikus templom a híreknél alig felszerelt képes befogadni a hogy megnagyobbításra elődázhatlan szükség. De tulajdonképpen az urnapi körmenetről s ezzel kapcsolatban két dolgot akarunk szólni, a melyek közül az egyik felesleges, a másik nagyon kívánatos. Felesleges szerintünk az ajátosságát zavarólag felszólító gixerekkel táncdarabokat harsogtatni. Szép hangú kántorunk vezetésére alatt tud a mi népünk olyan szép melodiját egyházi énekeket, hogy, azt hiszem, sokan vagyunk, a kik sokkal szívesebben hallgatnák azokat, az énekeket, mint az ünnep magasztosságát egy cseppet sem emelő banda minden kritikán aluli, zajos muzsikáját. A másik dolog, a mi nagyon kívánatos volna, eljött venni annak a rengeteg nagy pornak, a mely oly nagy mennyiségben rakódik az ember tudására, hogy valóságban veszélyeztetni az egészséget. Ezen pedig könnyen volna segíteni, mert ha nincs is a városnak utcaözönözója, van tázi fekszedője, a melylyel urnapjának kora reggelé, vagy előtte való nap estéjén alaposan fel kellene locsoltatni azokat az utcákat, a merre a körmenet elvonul. Felhívjuk erre városbíránk figyelmét és reméljük jövőben nem lesz okunk e tekintetben panaszná.

— Egyhásmegyei gyűlés. A vasi közép ág. hiv. evang. egyházmegei folyó évi július 4-én délelőtti fél 9 órakor tartja évi rendes közgyűlést Szombathelyen a protestánsi templomban.

— Vizgák. A helybeli állami iskolában a közismeretek tantárgyaiból a záróvizsga f. hó 18-án és 19-én, az iparostanonciskolában pedig 24-én délután fog megtartatni.

— Névmagyarosítás. Novák Ferenc segédantató, bodóhegyi lakos vezetékének „Nándor”-ra való átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Tüzeset. Rác József felső-csalogányi lakos házában tetőzete 600 korona értékben f. hó 7-én éjjel leégett. Biztosítva volt 600 korona erejű. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— Megkéselt kocsis. Rezá József muraszombati kocsis a minap összeesett az utcán Tomlia Miklós ottani legényével s csakhamar vereskedésre került a sor, miközben az utóbbi kést rántott elő s több szúrást ejtett a kocsison. A bűntudással levő legényt feljelentették a helybeli kir. járásbírósnál.

— Marhaszó-áradat kapott Arvai B. és fia helybeli kereskedőzede, a hol a sónak métermázája 18 koronáért kapható.

— Sertéskivitteli tilalom. A Várhely köz. ségben szórányosan fellépett sertésvesz miatt a luttengeri cs. kir. kerületi kapitányság területére tilos sertéseket járásunkból kivinni.

— Oloszó lópor a viharágyuk számára. A földmívelési miniszter közbenjárására a közös hadügyminiszter megengedte, hogy a jég ellen viharágyukkal való védekezésre szükséges puskaport a gazdaközönség a katonai szertárakból mérésékelten kilogrammonként 76 fillérért szerezhesse be. A puskaport a budapesti, gyulafehérvári, kassai, komáromi és temesvári tüzérségi szertáraknál, a nagy-szebeni, besztéreczébányi és pozsonyi tüzérségi fiók-szertáraknál és az aradi műszaki tüzérségi kezelő osztályánál szerezhető be, ha arra följogosított egyesületek, intézetek vagy hivatalos közegek igazolják, hogy a puskaport védekezésre használják föl. Az igazolmány kiállítására föl vannak jogosítva a gazdasági egyesületek az országos meteorológiai és földmívelési intézet igazgatósága, a vincel-lériszkolai igazgatóságok, valamennyi szőlőszeti és borászati felügyelő. — Itt említjük meg, hogy az

országos meteorológiai és földmívelési intézet „Utesítés a jég ellen védekezés viharágyukkal” cz. utbaigazító füzetet adott ki, melyet ingyen megkap mindenki, ha a füzet megküldését kéri, akár a földmívelésiügyi miniszterium IV. 3. b) ügyosztályától, akár a meteorológiai intézettől, (Budapest, II. Fő ut. 6. szám.)

— Községbíró választások. A Veleméren f. hó 11-én megejtett választáson községbíróvá egyhangulag Balogh Ferenc, a község közügyeinek kipróbált, derék harcosza, az ennek folytán megüresedett esküdti tisztségre pedig ifj. Antal János választattak meg. — A minap történt meg dr. Kiss Elemér szolgabíró elnökele alatt Bodóhegyen is a felebezés folytán elrendelt új községbíró választás. Névszerinti szavazás volt és nagytöbbséggel győzött Bergesz János a község volt derék, értelmes bírása a mostani bíróval szemben.

— Állami iskola Szombathelyen. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszterleiratában hajlandónak nyilatkozott Szombathelyen állami elemi iskola felállítására, ha a község a miniszter által megszabott feltételeket kész elfogadni. A tárgyalások folyamatosak vannak.

— Vezetősegéd gyanus kóbor kutya járt Tótkeresztúrtól a minap és Beer Lajos postamester 7 éves fiát megrapta. A postamester a kutyát agyonlőtte, s a hatóság elrendelte felboncoltatását, de kiderült, hogy a kutya szerencsére nem volt veszélyes.

— Meghívás. A muraszombati járási gazdakör választmánya f. évi június hó 20-án délután 3 órakor Csendlakon gróf Bathányi Zsigmond elnök 6 méltóságánál ülést tart, melyre a választmányi tag urak tisztelettel meghívattak. Tárgy: 1. Titkári jelentés a folyó ügyekről. 2. A Muraszombathban tartandó téli tanfolyam tervezetének megbeszélése. 3. Az ideai állatdíjazások megállapítása. 4. Indítványok. Muraszombat, 1900. június 14. Elnöki megbízásból: Takács R. István, gk. titkár.

— Gyujtogató villám. Vízlendván a minap beütött a villám Bertalanics Ferenc házába s azt egy másik házal együtt elhamvasztotta. Az egész kár 400 korona, a mi megtérül a biztosítás után.

— Vigyázatlan kocsis. Kovács József andorházi lakosnak Leposa József nevű kocsisa a minap olyan drűt vágatással hajtott Senyeházán az országúton, hogy hogy a mezőrlő épen hazatérő dr. Lebánovits Sándor orvost az egyik ló az utárokba lökte, minek következtében a nevezett orvos lábán többrendbeli zúzódást szenvedett. A vigyázatlan kocsist az őri-szent-péteri csendőrök följelentették a szent-gothárdi kir. járásbírósnál.

— Korcsmárosok figyelmébe. Sok bajt és gondot okoztak azok a vendégek a korcsmárosoknak, a kik borukat elfogyasztva azon legmatikus kijelentéssel keltek föl az asztal mellől, hogy nincsen pénzük, nem tudnak fizetni. A szegény korcsmáros aztán legfeljebb kidobta a vendéget, de pénzt nem kapott soha. A legfelsőbb bíróság a bíccelő ellen érdekes ítéletet hozott. A korcsmáros elfogyasztott élvezeti cikknek ára ellenkező megállapodás nem léteben annál megfizetendő s a korcsmári üzlet természeténél fogva a korcsmáros az adóst az elfogyasztott cikkek ára biztosítására kényszerítheti is. Ha a vendég az elfogyasztott bor árát sem fizetné, sem biztosítani nem akarja s a korcsmáros erre kényszeríti, ennek ebbeli cselekménye a büntetés alá nem vonható. A ki tehát jövőre korcsmába megy, jól teszi, ha előbb vagy pénzrel látja el magát, vagy két kabátot vesz magára.

— A fegyveradóra vonatkozó bejelentések tárgyában a pénzügyigazgatóság hirdményt tett közzé, melyből közöljük a következőket: Fegyveradó fizet mindenki a birtokában levő, vadászatra használható lövegverek után, ugyiszintén azon fegyverek után, melyek családtagjai, vadászcselédjei, a vadak gondozása és erdőterületek őrzésére alkalmazott cselédjei, valamint mező-, szőlő- vagy erdő-gazdaságban alkalmazott császók, pásztork és erdőkerülők birtokában vagy használatában vannak. — Az, aki csak fegyveradó fizet, köteles a birtokában levő a vadászatra használható fegyverek szám szerint s annak megjelölése mel-

lett: vajjon egy vagy két csőrvék-e, bejelenteni, a bejelentést lakásának pontos megjelölése mellett sajtóközleg aláírni és az 1900. évi június hóban ama községi előjárásnál vagy városi adóhivatalnál benyújtani, ahol az adóköteles állandó lakását tartja. — A ki érvében lép adóköteles fegyver birtokba, tartozik ezt a fegyverét a birtokba vételtől számított nyolcz nap alatt bejelenteni. — Az, aki adóköteles fegyverét az adó elől elvonja, eltitkolja, vagy az adóköteles lövegvereket — a törvényben meghatározott eseteket kivéve — vadászatra használja, az eltitkolt vagy az adó elől elvont minden darab fegyver után tíz forintot husz forint terjedhető bírságot tartozik fizetni. A befizetett bírságnak egy harmada a feljelentőt illeti.

— Munkás-segély-alapok. A földmívelésiügyi miniszter jóváhagyta Vasvármegyének a munkás-segély-alapok létesítésére vonatkozó szabályrendeletét. A szabályrendelet szerint minden község köteles a mezőgazdasági munkások és napszámok részére külön segély-alapot létesíteni.

— Faiskolát kezelő tanítók jutalmazása. Magyar Földhivatala a hazai gyümölcsenyésztést a községi faiskolák útján előmozdítani óhajtat, az 1892. évtől kezdve az 1902. évi míg minden évben egy drb 600, 2 drb 400 és 18 drb 200 koronás jutalmat tűz ki oly tanítóknak jutalmazására, akik faiskolát kezelnek és a fatenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. A díjakra pályázhat minden magyarországi, faiskolát kezelő néptanító, valamint oly községi kertész is, aki a faiskola kezelésén kívül a népiskolákban a gyümölcsenyésztést hivatászerűen tanítja és a nemes gyümölcsstermelése terén látható sikert képes felmutatni: előnyben részesülnek azok a tanítók, a kik phylloxera által elpusztult vidékeken kezelnek mintaszéri faiskolát. A bírálatnál kiváló súlyt lehetnek a minél kevesebb és leginkább keresett gyümölcsfaj nagyban való szaporítására, a faiskola rendszeres kezelésére, a faiskola kerítésének minőségére, az oltás módjára, a magas és félmagas törzsű fák helyes nevelésére. Az egy koronás bélyeggel ellátott kérvények, melyekhez a faiskola rajza, részletes leírása, az abban található cseméték és oltványok kor-, nem- és fajszerinti kimutatása melléklendő, július hó 1-éig az illető kir. tanfelügyelőséghez adandók be.

— Miért káros a megdült gabona? A megdülés által okozott károk elbirálása szempontjából az elmult év őzén igen érdekes tanulmányt tettulien Julien és Dupont francia professorok. Tanulmányaik azon eredményre vezettek, hogy 1. a megdülés gátolja és megnehezíti az érést; 2. a dült gabona valamivel több fehérjét és kevesebb keményítőt tartalmaz, mint a fennálló; 3. a dült gabona magvai nem fejlődnek ki annyira, mint a meg nem dülté, s így összeaszán, apró szeműek maradnak és több korpát adnak; 4. nyirkos időjárásnál a dült gabona már aratás előtt csírás lehet és megdusodik. Hogy e bajok orvoslhatóak legyenek, a gabonafélék termelésénél a következőkre kell ügyelni: 1. javítani kell a talajviszonyokat; 2. a trágyázást észszerűen kell végrehajtani és pedig úgy, hogy foszfor és nitrogén trágya együttesen alkalmazandók; 3. tavasszal az őzi gabonát meg kell boronálni, laza talajon meghegerelni; 4. a bujvetést óvatosan kell sarabolni.

Vasuti menetrend.

Szombathely—Grác.

	regg. d. u. d. e. este
Szombathely	6.06 11 103.16 6.59
Kis-Únyom	6.19 11 24.32 —
Egyh.-Rádóc	6.33 11 38.34 —
Körömd	6.48 11 53.36 7.2b
Csákyán	7.03 12 09.40 —
Rátót	7.12 12 19.48 7.40
Szent-Gothárd	7.32 12 40.43 7.54
Gyanafalva	7.53 12 59.45 8.04
Grácba érk. d. e.	10.30 3.36 7.35 9.59

Szombathely—Kőszeg.

	regg. d. e.** d. u. este
Szombathely	6.45 11.00.3.15 7.05
Német-Gencs m.	7.01 11.15.31 7.21
Lukácsbáza m.	7.18 11.31.48 7.38
Kőszeg	7.31 11.43.4 7.15

* * * Keddén és pénteken és a vármegyei közgyűlések alkalmával.

Csak keddén és pénteken közlekedik.

Nyilvánter*)

*)Az e rovat alatti közl. nem vállal fel. a szerk.

Selyem-damaszt-rúha 9 frttól

fejebb 12 meter! póstaber és vámmentesen szállítva! Minták póstafordulival küldetnek; nemkülömben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként.

Henneberg G., selyemgyáros és. és kir. udvari-szállító Zúrichben. 4.

Radein gyógyfürdő.

Radein fürdő Styriában. — Posta-, távíró- és vasuti állomással.

Források: radeini savanyúvíz,

legdusabb lúhion-natron tartalom gyógyvíz, csisz-, hatty-, vese-, gyomor-bajok és mindenféle túlóhurutok ellen kitűnő hatással bír, igen szénsavdus, kitűnő pezsgéssel új borokkal vagy gyümölcs-szórpellel vegyítve igen kedvelt üdítő ital.

Regedei Király-forrás,

szintén igen kedvelt asztali víz savanykás borokkal stb. vegyítve.

Gizella- és Margitforrások,

Kitűnő asztali vizek, a bort nem feketítik előbbi erősebb és ő borokhoz, utóbbi pedig új borokhoz alkalmas.

4 vastartalmu forrás,

Ívó- és fürdővíz, vasfürdők, savanyúvíz fürdők, hydrofotikus gőzkamra, masszázás, savó- és tejgyógyászat.

Idény:

május 15-től szeptember végéig.

Éghajlat:

enyhe, egészséges a levegő, tiszta és pormentes. Mértékelt nyári forrásokra gyárak nincsenek.

Ásványvíz-raktár minden nagyobb városban.

Minden irányban közvetlen szállítás.

Bővebb felvilágosítások díjmentesen megszerelhetők

az igazgatóságtól.

**Bütor-
eladás.**

1 darab kredenz
marmorlappal,
1 darab consol tü-
körrel,
1 darab kihúzó-
asztal és
4 darab szék dió-
fából

szolid matt színben kiállítva
olcsón eladó

Kuras Ferencz
asztalosnál,
Regede.

1-3

Hirdetmény.

Az istvánfalvi kántortanítói lakás építése 1900. évi június hó 24-én fog arlejtés utján kiadatni, melyre a t. építész és vállalkozó urak minél számosabb szíves megjelenésük kéretik.

Istvánfalván (Szent-Gothárd mellett), 1900. évi június hó 10-én tartott üléséből.

Bartal Lajos
tanító, isksz. jegyző.

Fodor Károly,
plébános, isksz. elnök.

Van szerencsém a u. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy raktáron tartok

dusgazdag választékban
sir- és emlékköveket,

melyeket az

F. GREIN

gráci z híres cégétől szerzem be és fenti cégnek eredeti árában adom el.

Egyuttal ajánlom magam mindennemű szobafestési munkák elfogadására.

Minták és költségtervezetekkel mindenkor és bárkinek szívesen szolgálok.

Videki megbízásokat árfelemelés nélkül teljesítek.

Schmiederer Hans,

6-25.

szobafestő.

Regede, Tabor 74.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentáll az idő megpróbáltatásainak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fajtalmesillapító bedörzsölésnek alkalmaztatik köszvénynek, csúznál, fagszaggatásnak és meghűléseknek és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakorlatban rendelkeztek a valódi Horgony-Pain-Expeller, egykorú Horgony-Liniment elvezetés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; írta rá: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedlyeg és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és. és kir. udvari szállító.

Ifj. Kaiser Nándor

épület- és műlakatos

Szombathely, Kossuth Lajos-utcza 6.

A legolcsóbb első minőségű takaréktűzhelyek nagybani raktára.
Különösen ajánlja

építészeknek, szálloda- és vendéglő
tulajdonosoknak, ugyszintén magán építettő háztulajdono-
soknak, bármilyen formában és kivitelbeni takaréktűzhelyeit.

Ifj. Kaiser Nándor

épület- és műlakatos,
Szombathely.